

ПІДХІД PDCA В ОСНОВІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

І.В. Галич, канд. техн. наук, ст. викл.

Р.В. Антощенко, д-р техн. наук, проф.

О.В. Шапко, магістрант

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Система управління якістю (СУЯ), являє собою певний набір задокументованих процесів, процедур, протоколів та ін. Цей комплект документів визначає набір внутрішніх правил організації, які встановлюють вимоги та опис виробничого процесу. СУЯ має бути пристосована до потреб забезпечення якості виробничих процесів та продукції чи послуги. Стандарт ISO 9001 містить набір вимог, дотримання яких дозволять переконатися, що всі важливого елементи управління організацією знаходяться під повним контролем.

Структура стандарту ISO 9001 поділена на 10 розділів (пунктів). Перші три є вступними, а останні сім містять вимоги до системи управління якістю. Ці розділи базуються на циклі PDCA (Plan-Do-Check-Act), який використовує ці елементи для впровадження змін у процеси організації, щоб стимулювати та підтримувати вдосконалення процесів.

Рис. Plan-Do-Check-Act cycle [1]

Plan (план) – планування є однією з найбільших частин СУЯ та починається з розуміння контексту організації та потреб зацікавлених сторін. Керівництва організації має спрямовувати всі процеси до орієнтації на клієнта шляхом визначення організаційних ролей і обов'язків і встановлення політики якості, щоб надати публічну увагу до СУЯ. Наступний рівень планування полягає у визначенні та розгляді ризиків і можливостей СУЯ, включаючи встановлення та планування цілей якості та змін для підтримки постійного вдосконалення якості. Останній рівень планування полягає

у визначенні та реалізації структури підтримки, яка дозволить вам реалізувати свої плани.

До (робити) – планування марне, якщо план не виконано. Необхідно визначити засоби контролю для процесів СУЯ, необхідно визначити вимоги до продукції чи послуги, розробити проекти, застосувати засоби контролю до зовнішніх процесів. Процес виробництва продукції має здійснюватися з контролем якості. Таким чином, потрібно виконувати діяльність зі створення та надання продукції або послуг замовникам.

Check (перевірка) – у стандарті є кілька вимог щодо перевірки процесів системи управління якістю, щоб переконатися, що вони функціонують належним чином, як було заплановано. Існує потреба в моніторингу, вимірюванні, аналізі та оцінці продукції або послуг, щоб переконатися, що вони відповідають вимогам, процеси, що використовуються, є адекватними та ефективними, і задоволеність споживачів. Внутрішній аудит процесів є ключовим способом оцінки ефективності системи. Це процес аналізу з боку керівництва розглядає та оцінює всі дані для внесення змін і планів вирішення проблем.

Act (діяти) – в цьому випадку передбачено дії, необхідні для вирішення будь-яких проблем, виявлених на кроці перевірки. Поліпшення є загальним заголовком для цих кроків дій з діяльністю щодо усунення невідповідностей і коригувальних дій для усунення причин фактичних або потенційних невідповідностей як першого кроку в діях для вдосконалення системи.

Таким чином, цикл PDCA має бути безперервним циклом, який спонукає організацію до постійного вдосконалення. Це постійна модель покращення, а не просто одноразове швидке вирішення проблеми, і саме з цієї причини вона застосована до стандарту ISO 9001. Основною метою стандарту ISO 9001 є постійне вдосконалення системи управління якістю.

Список використаних джерел

1. Нанка О.В., Антощенко Р.В., Кісь В.М., Листопад І.О., Моїсєєва Н.І., Галич І.В., Никифоров А.О. Загальне управління якістю. 2019.
2. Lukianenko V.M., Halych I.V., Afanasieva O.V. Integrated Management System // Yakist teknlohii ta osvity. 2011. № 2. P. 67-70.
3. Plan-Do-Check-Act in the ISO 9001 Standard – <https://advisera.com>.
4. Isniah S., Purba H.H., Debora F. Plan do check action (PDCA) method // Jurnal Sistem dan Manajemen Industri. 2020. № 4(1). P. 72-81.